

**Brüssel, 19. november 2019
(OR. en)**

14173/19

**JAI 1204
FREMP 167
AG 56
POLGEN 182**

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	ST 13622/19 and 14116/19
Teema:	Eesistujariigi järeldused – Iga-aastase õigusriigidialoogi hindamine

Üldasjade nõukogu 15. novembri 2016. aasta istungil lepidi kokku, et õigusriigi teemal nõukogus toimuvat dialoogi tuleks uuesti hinnata 2019. aasta lõpuks.

16. septembril 2019 pidas üldasjade nõukogu esimese arvamuste vahetuse, misjärel saatis eesistujariik delegatsioonidele küsimustiku. Saadud vastuste põhjal koostas eesistujariik järelduste eelnõu.

Kahel mitteametlikul kohtumisel, mis toimusid 24. ja 29. oktoobril 2019, vaatasid eksperdid läbi nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide järelduste eelnõu teksti iga-aastase õigusriigidialoogi hindamise kohta.

COREPERi 6. novembri 2019. aasta koosolekul ei jõutud dokumendi 13622/19 lisas esitatud eelnõu suhtes konsensusele.

Üldasjade nõukogu 19. novembri 2019. aasta istungil peetud aruteludel iga-aastase õigusriigidialoogi hindamist käsitlevate järelduste üle üksmeelt ei saavutatud. Eesistujariik tegi siiski järelduse, et 26 delegatsiooni sai käesolevale märkusele lisatud teksti toetada või ei esitanud selle suhtes vastuväiteid.

IGA-AASTASE ÕIGUSRIIGIDIALOOGI HINDAMINE

TULETADES MEELDE, et 15. novembril 2016 leppis nõukogu kokku, et õigusriigi teemal nõukogus toimuvat dialoogi tuleks uuesti hinnata 2019. aasta lõpuks,

1. kinnitame taas, et Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide 2014. aasta järeldused õigusriigi põhimõtte austamise tagamise kohta on endiselt kehtivad;
2. kinnitame taas 2014. aasta järeldustes loetletud põhimõtteid, eelkõige objektiivsuse, mittediskrimineerimise ja kõigi liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtet, erapooletut ja tõenditel põhinevat lähenemisviisi, mis ei mõjuta pädevuse jaotamise põhimõtet, liikmesriikide rahvusliku identiteedi austamist, mis moodustab lahutamatu osa nende poliitilistest ja põhiseaduslikest alusstruktuuridest, sealhulgas piirkondliku ja kohaliku omavalituse tasandil, ja riigi põhifunktsioone, sealhulgas riigi territoriaalse terviklikkuse tagamist, avaliku korra säilitamist ja riigi julgeoleku kaitsmist; seda lähenemisviisi tuleks kohaldada lojaalse koostöö põhimõtte vaimus;
3. kordame, et selle dialoogi arendamisel välditakse dubleerimist ning võetakse arvesse kõnealuses valdkonnas olemasolevaid vahendeid ja oskusteavet;
4. lepime kokku, et pärast viieaastast kogemust võiks selle raamistiku praktilist rakendamist edasi arendada, et võtta arvesse nõukogu ja liikmesriikide võetud kohustust veelgi tugevdada nõukogu iga-aastast õigusriigidialoogi;
5. lepime kokku, et nõukogu iga-aastane õigusriigidialoog, mis seati sisse 2014. aastal eesmärgiga edendada ja kaitsta õigusriigi põhimõtte järgimist aluslepingute raames, on osutunud kasulikuks mehhanismiks;
6. märgime, et viimasel viiel aastal on seda dialoogi nõukogus peetud konkreetsete eesistujariigi väljapakutud teemade alusel ning et esimene hindamine viidi läbi 2016. aastal;
7. märgime, et iga-aastase õigusriigidialoogi hindamine, mis viidi läbi 2019. aasta lõpus, näitas, et selleks, et aidata paremini kaasa liidus õigusriigi põhimõtte austamise tugevdamise eesmärgile, peaks dialoog olema jõulisem, rohkem tulemustele orienteeritud ja paremini struktureeritud, dialoogi ettevalmistamine peaks olema süstemaatilisem ning tagada tuleks asjakohased järelmeetmed;

8. lepime kokku, et neid eesmäärke saaks tõhusalt edendada, seades sisse iga-aastase ülevaate koostamise õigusriigi olukorrast ja peamistest arengutest; selline ülevaade hõlbustaks põhjalikku, sisulist ja interaktiivset arutelu, mis on üldiselt keskendatud õigusriigi olukorrale liikmesriikides ja liidus tervikuna, võttes arvesse nii positiivseid kui ka negatiivseid suundumusi;
9. märgime, et selline nõukogus peetav dialoog aitaks ennetada õigusriigiga seotud probleeme kaasaval ja konstruktiivsel viisil arutelude ja parimate tavade vahetamise kaudu ning aitaks tagada asjakohased järelmeetmed ja järjepidevuse;
10. lepime kokku, et sellise iga-aastase ülevaate koostamisel võiks kasutada komisjoni iga-aastaseid õigusriigi aruandeid; see looks sünergia institutsioonide vahel;
11. kutsume komisjoni üles kaasama tihedalt liikmesriigid oma õigusriigi aruande koostamisse ja avaldama kõnealuse aruande piisavalt aegsasti enne nõukogu iga-aastast õigusriigidialoogi, mis toimub üldasjade nõukogu sügisesel istungil, et liikmesriikidel oleks võimalik teha täiendavaid tähelepanekuid ning et dialoogi saaks nõuetekohaselt ette valmistada;
12. lepime kokku, et dialoogi ettevalmistamine võib hõlmata ka eesistujariigi korraldatud interaktiivsete kohtumiste, nagu asjaomaste sidusrühmadega peetavad seminarid, sagedasemat kasutamist;
13. märgime, et üldasjade nõukogu istungil peetava dialoogi järelmeetmena võiks üldasjade nõukogus korraldada järelarutelusid ühel või mitmel konkreetsel teemal, kui seda peetakse asjakohaseks ja vajalikuks;
14. tunnistades selles dialoogis kesket rolli omava üldasjade nõukogu valdkondadeülest rolli ja vastutust, julgustame nõukogu teisi koosseise korraldama edasisi ja rohkem süvitsi minevaid arutelusid nende pädevusse kuuluvates õigusriigiga seotud küsimustes, võttes asjakohasel juhul arvesse dialoogi raames toimunud arutelusid;
15. märgime kõigi liikmesriikide vahel käimas olevaid arutelusid, kus käsitletakse õigusriigi olukorra regulaarse vastastikuse hindamise mehhanismi menetluste ja vahendite konkreetset väljatöötamist; lepime kokku, et seda tööd tuleks jätkata, vältides samas töö dubleerimist ja põhjendamatu halduskoormuse tekitamist ning tagades vajaliku sidususe;
16. hindame 2023. aasta lõpuks dialoogi tulemusel saadud kogemusi.